

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
közbenső ítélete

Az ügy száma: Pfv.III.20.351/2022/5.

A tanács tagjai: Dr. Döme Attila a tanács elnöke

Dr. Madarász Anna előadó bíró

Salamonné dr. Piltz Judit bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője:

Kiss Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: Dr. Kiss Albert ügyvéd)

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője:

Dr. Bereczky Ferenc Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: Dr. Bereczky Ferenc ügyvéd)

A per tárgya: biztosítási szolgáltatás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Szekszárdi Törvényszék 10.Pf.20.392/2021/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Tamási Járásbíróság 2.P.20.182/2015/206.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 189.300 (száznolcvankilencezer-háromszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A közbenső ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes tulajdonát képezi a belterület lakóház, udvar, gazdasági épület megnevezésű ingatlan. Az ingatlan-nyilvántartási hatóság a tulajdonjogot a határozatával jegyezte be. A felperes az ingatlant a megvásárlását követő fél éven belül felújította, ami magában foglalta a lakóépületben az új vízvezeték- és fűtési rendszer kiépítését a hidegburkolatú helyiségekben padlófűtéssel, a tető, a nyílászárók, a fürdőszobai szanitereket, a villanyvezetékek cseréjét. Az épület szerkezetét érintő munkák nem történtek.

[2] A felperes 2010. szeptember 15-i kockázatviselési kezdettel Otthonbiztosítást kötött az alperessel, a biztosítási összeg az épületre, az építményre 15.200.000 forint, a melléképületre 15.750.000 forint, az általános háztartási ingóságokra 3.900.000 forint volt.

[3] 2014 júliusában a felperes éjszaka nagy recsegésre ébredt, de amikor kiment az épületből, nem észlelt semmit. Másnap a bejáratnál, az előtetőnél, a tornácon lévő oszlopoknál repedéseket vett észre, később ezek tágassága növekedett, illetve új repedések is keletkeztek, a tornác padlózata hullámos lett. A káreseményt követően a felperes elutazott, de előtte lezárta a vízvezetékrendszert, és TJ – aki távolléte idején az ingatlannal kapcsolatos ügyeket ellátta – megbízta azzal, hogy jelentse be a káreseményt az alperesnek, valamint a kár okát tárja fel. TJ a vízóraaknában azt tapasztalta, hogy annak ellenére, hogy a csapok el vannak zárva, a mérőóra lassan forog, ezért elzárta a főcsapot. 2014. augusztus 20. napján bejelentette a káreseményt az alperesnek, és azt a tájékoztatást kapta, hogy a szemlét akkor tartják meg, ha a kár helyét feltárták. A kár helyét műszeres vizsgálattal beazonosították. A feltáráskor egy T-idomból folyt a víz, amiről a felperes fia egy 27 másodperces videófelvételt készített. A T-idomot rézidomra cserélték, a vízvezeték rendszer cseréje nem történt meg. A káresemény helyén kialakult egy 30-40 cm mély, 2-3 m hosszú üreg.

[4] A T-idom cseréjét követően (2014. szeptember 3. napján) az alperes kárszakértője a helyszínt megsemmisítette, a felperes az erről készült jegyzőkönyvet nem írta alá. Az alperes megbízásából DB épületszerkezeti igazságügyi szakértő (a továbbiakban: az alperes által felkért magánszakértő) 2014. október 22. napján tartott helyszíni szemlét, és a kiszerelt T-idomot is megvizsgálta, szakvéleménye szerint az épület süllyedését elsősorban az épület alatt a vezetékes vízcsőből kiáramló ivóvíz elszívárgása során a víz alámosó hatása okozta. Azt állapította meg, hogy a károsodást az 1 colos átmérőjű, KPE T-idom szerelési hibája eredményezte, mivel annak minden eleme ép volt. A tornác melletti csapadékvíz elvezetését is elégtelennek találta és az épület alapozásáról is feltételezte, hogy elégtelen mélységű, véleménye szerint az épület függőleges elmozdulását ezek az okok is kiválthatták.

[5] A felperes biztosítási szolgáltatás iránti igényét az alperes elutasította az általa felkért szakértő véleményére és arra hivatkozva, hogy mivel az épület építőanyagában vályogtégla is van, az épület besorolása ténylegesen „J” típusú, a biztosítási ajánlat megtételekor azonban a felperes azt „A” típusúként jelölte meg; ezzel a közlési kötelezettségének olyan lényeges körülmény tekintetében nem tett eleget, amit ismert vagy ismernie kellett. Utalt arra, hogy a közlési kötelezettség megsértése esetén a biztosító mentesül a kárfizetés alól, az épület süllyedése nem rövid idő alatt következett be, a felperes az általa észlelt hajszálrepedések okát nem kereste, a további károsodások elhárítására intézkedést nem kezdeményezett, ezzel kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget, a felperes által kötött biztosítás pedig nem terjed ki olyan kárra, ami pl. a hibás kivitelezésre vezethető vissza.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[6] A felperes keresetében 18.930.696 forint és ennek 2014. szeptember 3. napjától a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest biztosítási szerződés alapján a vízkárral kapcsolatos biztosítási esemény miatt fennálló helytállási kötelezettségére tekintettel.

[7] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, mert a kár nem áll okozati összefüggésben egyetlen olyan kockázati körrel sem, amire a biztosítási szerződés kiterjed. Védekezése szerint az alperes kockázatviselése véletlen, váratlan, előre nem láthatóan felmerülő károkra terjed ki a 2010. április 1. napjától hatályos Otthonbiztosítás ügyféltájékoztatójának C pontjában meghatározottak szerint. A felperes károsodása nem hirtelen, váratlan, előre nem látható vízkár, hanem a régi, félvályog épület kivitelezési hiányosságaiból, és annak természetes állagromlásából ered. A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 567. § (1) bekezdés második mondata és a biztosítási feltételek N fejezete alapján a kockázatviselésből kizártnak kell tekinteni a perbeli károkat, mert azok kivitelezési hiányosságra vezethetők vissza. A régi Ptk. 556. § (3) bekezdése szerinti, a felperest terhelő kármegelőzési, kárenyhítési kötelezettség megszegését is állította, mert az épület állagromlásával tisztában volt, tudott a repedésekről, de nem tett semmit a károk megelőzése érdekében. Előadta, hogy a kárszakértő nem tudta megtekinteni a meghibásodott T-idomot a kiszerezését megelőzően. Ezzel összefüggésben a régi Ptk. 544. § (1) bekezdésére hivatkozott. Vitatta az összecszerülést is.

Az első- és másodfokú ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

[9] Megállapította, hogy a felek jogviszonyára a régi Ptk. rendelkezéseit, ezen belül az 548. §-ában és 536. § (1) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni, továbbá, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: régi Pp.) 3. § (3) és 164. § (1) bekezdésére figyelemmel a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a biztosítási esemény bekövetkezett, amelynek következtében keletkezett károkért az alperest helytállási kötelezettség terheli.

[10] Mivel a meghibásodás helye nem volt észlelhető, a felperesnek el kellett végeznie a szükséges feltárásokat, azonban ezt követően nem biztosította az alperesnek a T-idom kiszerezés előtti megtekintését a hiba okának megállapítása végett. Dr. DZS(Nemzeti Szakértői és Kutató Központ Műszaki Szakértői Intézet, a továbbiakban: NSZKK) szakvéleménye szerint a víz- és a szennyvízvezeték helye azonos a fényképeken lévőkkel, és a T-idom is azonos kinézetű a felperes által bemutatott idommal, azt viszont nem lehetett megállapítani, hogy a videófelvétel az eredeti kárhelyet a feltáráskori állapotában mutatja-e, és ugyanezen az állásponton volt BS szakértő (a továbbiakban: a bíróság által kirendelt második szakértő) is. Utóbbi szerint, ha a T-idom szétszerelésénél egy szakember járt volna el, ő meg tudta volna vizsgálni, hogy a T-idom vagy akár az a csőszakasz hibás-e, valamint azt is, hogy megfelelően történt-e a szerelés.

[11] Indokolásában kitért arra, hogy 2014. október 22. napján az alperes által felkért magánszakértő megvizsgálta a T-idomot, amit a felperes akként mutatott be, hogy azt a meghibásodás helyéről szerelték ki, és a vizsgálata arra terjedt ki, hogy van-e rajta sérülés. Akkor az idom minden bemutatott eleme ép volt, törés és repedés nem volt látható, és a magánszakértő nem vizsgálta, hogy belül megtalálhatók-e a gumigyűrűk, és valószínűsíthető, hogy ezek a gumigyűrűk akkor is az idomban voltak, mert szóvá tette volna a hiányukat. A 2019. február 12. napján megtartott tárgyaláson is megállapította, hogy az őrzési letétként elfogadott T-idom mindhárom irányban rendelkezett a gumigyűrűkkel, és ezt az NSZKK szakértője sem vitatta, nem tartotta fenn azt a véleményét, hogy ezek hiánya eredményezte a hibát.

[12] A felperes álláspontja szerint kizárt, hogy 19 év elteltével szerelési hiba jelentkezzen a rendszeren, ugyanis a megfelelő szerelés ellenére ennyi idő után is előfordulhat, hogy anyagfáradás következtében az anyag elveszíti a korábbi szilárdságát. WL (a továbbiakban: a felperes által megbízott második magánszakértő) tárgyaláson megtekintette a T-idomot, és akként nyilatkozott, hogy az egyik gyűrűnek más az állaga mint a másik két gyűrűé. A fagyztalanítás, a rendszer leengedése nem befolyásolja a hálózat állapotát, de a szolgáltató által végzett nagyobb nyomású, vízhálózati átmosások eredményezhetnek anyagfáradást a tömítőgyűrűnél. A káresemény helyén lévő 2-3 m³-es üreg körülbelül egy hónap alatt alakulhatott ki, és legalább 10 m³, de akár 40-50 m³ víz is elfolyhatott, ami kimosta a lösztalajt. Először egy „könnyező” folyamat indult meg ezen az elemen, ami egy hosszabb időszakot ölelt fel. A nedvesség felszívódott a kapillárisokon keresztül a falban, és az egy idő után nedves lett, amikor azonban elkezdett spriccelni a víz, attól számítva egy hónapon belül kialakult a videófelvételen látszó állapot. Ez a jelenség legfeljebb egy évre határolható be.

[13] Az alperes által felkért magánszakértő szerint a gumigyűrű rendkívüli módon rögzítve van a T-idomban, masszívan körbe van ölelve, ezért nehezen elképzelhető, hogy itt bármiféle olyan öregedés következne be, ami perforációt okoz. A bíróság által kirendelt második szakértő is megállapította, hogy az őrzési letétként elfogadott T-idom minden alkatrészre hiánytalanul és sérülésmentesen rendelkezésre áll. A feltárást végzők a vezetékek szétszerelése alkalmával lyukas, törött, repedt csőszakaszt vagy idomot nem találtak, ezért az anyaghiba kizárható, aminek a vizsgálata sem történt meg. A felperes által megbízott második magánszakértő által említett eltérést sem tapasztalta, és nem talált olyan anyaghibát, ami ezt a hibajelenséget eredményezte.

[14] A felperes által megbízott második magánszakértő kizárta a szerelési hibát, mert a vezetékeken láthatók a szorítás körkörös nyomai, amelyek mindhárom irányban közel azonos távolságra helyezkednek el, továbbá nincsenek gyalulási nyomok sem. Mivel a cső bent volt a helyén, a videófelvétel tanúsága szerint nem csúszott ki, ebből azt a következtetést vont le, hogy csak a gumigyűrű lehetett hibás, és ez okozta a szivárgást. A csatolt számlák, a vízfogyasztás elemzése alapján kizártnak tartotta, hogy a szerelés időpontjától több mint tíz évig tartott az az állapot, ami a hibát eredményezte.

[15] Az elsőfokú bíróság az alperes által felkért magánszakértő és az általa kirendelt második szakértő véleményét megalapozottnak találta, eszerint az idom cseréje miatt nem volt szükséges a cső levágása.

[16] JJ (a továbbiakban: felperes által megbízott első magánszakértő) szerint felmerülhetett szerelési hiba a T-idomnál, de a szerelés időpontjától távolodva ennek egyre kisebb a valószínűsége. Tanúvallomása szerint nem valószínű, hogy a vízvezetékrendszeren bekövetkező hirtelen nyomásnövekedés vagy a vezetéknek az időszakos lezárása eredményezte a hibát. Az NSZKK szakvéleménye szerint a tűzcsapnál mért 3 bar nyomás nem tekinthető olyan mértékűnek, ami a szabályosan összeszerelt T-idom működésében

problémát okozhatna, azonban a lazábban szerelt cső kicsúszhat, illetve a nem megfelelően rögzített, elhelyezett tömítésnél szivárogni kezd a víz.

[17] Az alperes által felkért magánszakértő szerint, ha a T-idom összeszerelése megfelelő lett volna, és megtörténik a karom megfelelő rögzítése, akkor az szinte belekapaszkodik, belevág a csőbe, és ha ebből csúszna ki a cső, végig kellene gyalulnia annak a falát, viszont ilyen nyomok nem találhatóak, és ebből arra következtetett, hogy ezt a karmot nem húzták meg megfelelően, és a cső fokozatosan csúszott ki ebből az elemből, és ez addig nem okozott vízfolyást, amíg a tömítést el nem érte a cső széle. Így volt lehetőség a víz szivárgására, elfolyására. A felperes által megbízott második magánszakértő szerint a szorítás körkörös nyomai éppen a szerelés megfelelő minőségét igazolják, és gyalulási nyomok sem voltak a csövön, ezért csak anyaghiba eredményezhette a hibajelenséget. A bíróság által kirendelt második szakértő szakvéleménye szerint utólag már nem állapítható meg, mikor keletkeztek a körkörös nyomok, és azok meglétéből további következtetéseket sem lehet levonni.

[18] Az NSZKK és a bíróság által kirendelt második szakértő egyaránt kizárta az anyaghibát, mindkettőjük szerint szerelési hiba történt. Utóbbi ismertette a szabályos szerelés menetét, és a vízvezetékrendszer meghibásodásának okaként azt jelölte meg, hogy az épületbe belépő, $\frac{3}{4}$ colos KPE vízvezeték nyomócsőbe épített T-idomnál nem volt kellőképpen megszorítva a tok, illetve a KPE cső nem volt megfelelően, ütközésig a helyére tolva. A bíróság által kirendelt igazságügyi szakértők véleménye között nem állt fenn ellentét, a véleményükben foglaltak nem álltak ellentétben a bizonyított tényekkel. Ezért az elsőfokú bíróság e szakvéleményeket fogadta el ítélezése alapjául. A felperes által megbízott magánszakértők által előadottak sem tették kétségessé az igazságügyi szakértők véleményét, ezért az elsőfokú bíróság szerint a káreseményt szerelési hiba okozta, amiért a biztosítási szerződés alapján nem áll fenn az alperes felelőssége. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a T-idom kiszerelése előtt az alperesnek nem volt lehetősége a hibajelenség vizsgálatára, és ezt a felperes terhére kellett értékelnie.

[19] Az elsőfokú bíróság utalt az NSZKK szakértői véleményére, és azt a megállapítást tette, hogy ha az épület süllyedésében a csapadékvíz-elvezetés hiányossága és az épület nem megfelelő alapozása is közrehatott, akkor emiatt sem állapítható meg az alperes felelőssége.

[20] Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes nem bizonyította a biztosítási esemény bekövetkezését, és ezen alapult a kereset elutasítása.

[21] Az ítélet ellen a felperes fellebbezett.

[22] A másodfokú bíróság közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és megállapította, hogy az alperest a 2014. augusztus 20. napján bejelentett káreseményért a Otthonbiztosítás feltételei szerint biztosítási kártérítési szolgáltatási kötelezettség terheli. Az elsőfokú bíróságot azösszepszerűség vonatkozásában az eljárás folytatására utasította.

[23] Rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság a felperesi követelés jogalapja tekintetében a szükséges bizonyítást lefolytatta, a megállapított tényállást a másodfokú eljárásban is irányadónak tekintette. A rendelkezésre álló peradatokból levont következtetéssel azonban nem értett egyet.

[24] Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság a keresetet a biztosítási esemény bizonyítottsága hiányában utasította el. Ennek azért tulajdonított jelentőséget, mert az alperes

azt is vitatta, hogy a vályogfallal is rendelkező felperesi ingatlanban bekövetkezett kárért az alperest kártérítési szolgáltatási kötelezettség terhelné. E körben a felperes tájékoztatási kötelezettsége teljesítésének hiányára hivatkozott, azt állította, hogy az ingatlant a biztosítási ajánlat megtételekor a felperes „A” típusúnak jelölte, az ingatlan besorolása azonban ténylegesen „J” típusú, az épület falazata legalább részben vályogból épült. A biztosítási szerződés ügyféltájékoztatójának L fejezetében leírt közlési és az M fejezetében leírt kárbejelentési kötelezettség megsértése esetén a biztosító mentesül a kárfizetés alól. Az alperes azt is vitatta, hogy az ügyféltájékoztató C pontjában leírt vezetékes vízkár vonatkozna a káreseményre. Az elsőfokú bíróság döntésének kiindulási alapja az volt, hogy az ingatlanra kiterjed a biztosítási szerződés, a káresemény egy olyan véletlenszerű veszélyhelyzeti elemnek minősül, ami beletartozik a felperes biztosítási szerződésébe.

[25] Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását nem támadta, ebből az következik, hogy az elsőfokú ítélet indokolásából kitűnő másik két jogkérdés tekintetében a másodfokú bíróságot is köti az elsőfokú ítélet indokolásából következő álláspont, miszerint a biztosítási szerződés kiterjed a felperesi ingatlanra, és arra a veszélyhelyzeti eseményre, ami a felperes vízkára, és megfelel a biztosítási szerződés ügyféltájékoztatójának C fejezetében leírt vezetékes vízkárért fennálló felelősségnek. E körben a közbenső ítélet szerint nem volt helye az elsőfokú ítélet felülbírálatának.

[26] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a régi Pp. alapján folytatott eljárásában a bizonyítási eljárás szabályait megtartotta, a régi Pp. 177. §-a alkalmazásával szakértőt rendelt ki, és a felek megbízásából eljáró szakértők véleményét – mint tanúk vallomását – is értékelte.

[27] A felperes által megbízott második magánszakértő által adott szakértői véleménnyel kapcsolatban a másodfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a szakértő nem a periratok alapján készítette el a véleményét, nem a perben rendelkezésre álló adatok megismerésével adott magánszakvéleményt, hanem a káresemény helyének megtekintésével, az ott szerzett tapasztalatai alapján rögzített adatokból vont le következtetéseket, és tett tanúvallomást a bíróságon. A kirendelt szakértők és a felperes által megbízott második magánszakértő együttes meghallgatását tartalmazó 176. sorszámú jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozatokból a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságtól eltérő következtetésekre jutott.

[28] A felperes által megbízott második magánszakértő szerint „anyagfáradás” okozta a káreseményt. Ennek a megállapításának részletes indokát adta, utalt az alperes által felkért magánszakértő nyilatkozatára, hogy van egy rögzítőkarom, amelyet a gyűrűvel kell rögzíteni, ez belekapaszkodik, belevág a csőbe, megfelelő rögzítésnél „gyalulási nyomok” lennének, és ezeknek a nyomoknak a hiányából vont le következtetést a szerelés elégtelenségére. A felperes által megbízott második magánszakértő rámutatott, hogy gyalulási nyomok akkor keletkeznek, ha a cső kicsúszik. A csövek helyszíni vizsgálatával megállapítható volt, hogy a karomnak, a szorítógyűrűnek körkörös nyomai vannak a csövön, de semmiféle további gyalulási nyom nincs. Abból állapítható meg a megfelelő rögzítés, szorítás, hogy ennek hiányában nem lenne látható a csöveken a barázda, ami mindhárom irányban látszott. Ez tehát azt jelenti, hogy megfelelően szorították az elemeket. A fényképfelvételen látszik, hogy a T-ídommal csatlakozó három csövön nem egyforma távolságra vannak a szorítások nyomai a csavartól, látszik, hogy a szorítás megfelelően történt, mert a nyoma ott van a csövön. Ha a szorítás nem lett volna megfelelő, akkor a víz kinyomta volna a gyűrűt, a cső kicsúszott volna. Azzal a magyarázattal cáfolta a szerelési hiba megállapíthatóságát, hogy az mutatná a szerelési hibát, ha a csövön „gyalulás” nyomok lettek volna. Ilyen tapasztalásokat a kirendelt szakértők és a perben más, szakmai álláspontot kifejtő vélemények sem rögzítettek. A felperes által megbízott második magánszakértő a hiba okának megjelölt saját megállapítását, a gumigyűrű anyagfáradását is alátámasztotta szakmai érvekkel. „100%-ban” állította, hogy

ez a tömítőgyűrű nem volt megfelelő, valószínűleg elfáradt, ezért következhetett be a hibajelenség. Arról is állást foglalt, hogy a vízfolyás nem tarthatott hosszú ideig. Ezt a megállapítását szintén szakmailag indokolta, matematikai művelettel mutatta ki, hogy hosszabb vízfolyás esetén olyan nagy mennyiségű vízfogyasztás jelentkezett volna, aminek nyoma van.

[29] A felperes által megbízott második magánszakértő részletes tanúvallomása alapján a tárgyaláson szintén jelenlévő, a bíróság által kirendelt második szakértő azt nyilatkozta, hogy megtörténhetett úgy a káresemény, ahogy azt az előbbi leírta annak kiemelésével, hogy a T-idomot, a csöveket, illetve azt, hogy volt-e anyaghiba, megelőzően senki nem vizsgálta és a vizsgálat hiányában csak feltételezéseket lehet mondani. A hibajelenséggel kapcsolatban kifejtette, hogy lehet szerelési hiba vagy anyaghiba következménye is, de véleménye szerint a jelenlegi állapotban, a szétszerelés után már nem lehet megmondani, hogy 1996-ban megfelelően történt-e a szerelés. Szerinte nem tisztázott, mikor keletkeztek a karmolási nyomok a csövön, ezzel indokolta, hogy nem tudja elfogadni, anyaghiba okozta a kárt. Arra jogosulttal kellett volna megvizsgáltatni az elemet annak megállapítására, hogy anyaghiba vagy előregedési ok felmerülhetett-e. A karmolási nyomok keletkezéséről úgy foglalt állást, hogy a kicserélt, újabb T-idom szereléséhez ezek a nyomok nem köthetőek. A T-idomhoz csatlakozó csövek közül az egyik feltehetően nem volt ütközésig benyomva, ezért látszik a felvételen, hogy eltérő távolság van. Határozottan állította azonban azt is, hogy a cső a gumigyűrűn túl volt nyomva, és ennek azért van jelentősége, mert a gumigyűrűnek kell tömíteni. Ha a szerelési hiba az lett volna, hogy a vezeték nem nyomták ütközésig, és emiatt volt vízfolyás, legfeljebb öt év elteltével a hibajelenség jelentkezett volna. Előadása szerint, azért is lehet eltérés a csövek között, mert lehet, hogy az egyik vezetékből levágtak, nem azért, mert a csövet nem nyomták ütközésig. A bíróság által kirendelt második szakértő a cső levágásával kapcsolatban csupán azzal indokolta egyet nem értését, hogy nincs oka annak, hogy a csőből le kellett vágni.

[30] A másodfokú bíróság jelentőséget tulajdonított annak is, hogy a bíróság által kirendelt második szakértő is elismerte, hogy feltételezéseken alapult a szerelési hiba melletti állásfoglalása, és a szintén szerelési hibát állító alperes által felkért magánszakértő, az NSZKK szakértője is feltételes módon fogalmazták meg azt a véleményüket, hogy ez a hiba okozhatta a károsodást, és azért jutottak erre a következtetésre, mert más hibát nem tudtak megállapítani.

[31] A másodfokú bíróság mindezek alapján az elsőfokú bíróság jogi álláspontjától eltérő megállapításra jutott, arra vont le következtetést, hogy a felperes a helyesen lefolytatott bizonyítás eredményeként rendelkezésre álló peradatokkal olyan biztosítási esemény bekövetkezését támasztotta alá, amelyért az alperesnek a biztosítási szerződés szerinti teljes kártérítési felelőssége fennáll, mert végső soron az is megállapítható, hogy a káreseményt nem szerelési hiba okozta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[32] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezését és helyette a jogszabályoknak megfelelő új határozatként a keresetet elutasító elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[33] Álláspontja szerint a másodfokú ítélet nem teljesíti a közbenső ítélet eljárásjogi feltételeit, a másodfokú bíróság a jelenlegi tartalommal nem hozhatott volna közbenső

ítéletet, így az sérti a régi Pp. 213. § (1) bekezdéséből következő teljesség követelményét, valamint e § (3) bekezdésében rögzítetteket, mert a másodfokú bíróság nem bírálta el a közbenső ítéleti hatókörbe tartozó valamennyi tény- és azon alapuló jogkérdést, hanem a jogalapot érintő egyetlen kérdést kiragadva hozott közbenső ítéletet. A másodfokú bíróság határozata csak akkor teljesítené a közbenső ítélettel szembeni elvárásokat, ha a teljesség igényével minden, az elsőfokú eljárásban elbírált jogalapi kérdésre kiterjedően, azok teljes körű figyelembevételével hozta volna meg a döntését. Ez azonban nem így történt. A másodfokú ítéletből következik, hogy az nem minősülhet közbenső ítéletnek, mert nem meríti ki – eljárásjogi okokból, fellebbezés hiányában nem is meríthette ki – a per eldöntése szempontjából lényeges jogalapi kérdések és az azok alapját képező ténykérdések mindegyikét.

[34] A felperes fellebbezése nem támadta az elsőfokú ítélet indokolását abban a körben, amelyben a lefolytatott szakértői bizonyítás eredményeként megállapította, hogy a nyomóvízvezeték szivárgása, a szakszerűtlen ereszcsonna-kialakítás és az elégtelen alapozás bármelyike önmagában is alkalmas volt arra, hogy a káreseményt, a ház megsüllyedését, a falak repedését előidézzék. Az alperes mindvégig fenntartotta azt az álláspontját, amely szerint a perben jelentős, a kár okaként jelölhető kivitelezési hiányosság nem csupán a vízvezeték (T-idom) szerelési hibája, hanem az épület csapadékvíz-elvezetési hiányossága, valamint a nem kellően mély alapozás is. Ezek mindegyike kivitelezési hibának vagy tervezési hiányosságnak minősül, és minthogy a perbeli káresemény az elsőfokú ítélet jogorvoslattal nem támadott indokai szerint ezekre is visszavezethető, így az alperes kockázatviseléséből kizárt káreseménnyről van szó.

[35] Az NSZKK szakértője által készített igazságügyi szakértői vélemény az alperesi védekezést minden tekintetben alátámasztotta. Az NSZKK alap-, és kiegészítő szakvéleménye, szakértőjének tárgyaláson tett nyilatkozata mindvégig fenntartotta, hogy kárt okozó tényező a csapadékvíz-elvezetési hiányosság és az elégtelen alapozás. Az alapozás és a csapadékvíz-elvezetés kivitelezési hibája, szakszerűtlensége kapcsán a perben ezt követően már nem történt további bizonyítás, tekintettel arra, hogy a felek ilyen indítványt nem terjesztettek elő, az elsőfokú bíróság pedig e körben is elfogadta az NSZKK szakvéleményét az ítélezése alapjául. Az ezt követően kirendelt második szakértő vizsgálatai már csupán a T-idom szerelési hibájával kapcsolatos kérdésekre irányultak.

[36] Felperes fellebbezésében ezek tekintetében nem támadta az elsőfokú ítélet indokolását, így a másodfokú bíróság erre irányuló fellebbezési kérelem hiányában nem is foglalkozhatott a csapadékvíz-elvezetési és alapozási hiányosságokkal, ahogyan a másodfokú ítélet valóban nem is ejt szót ezekről. Felperesi fellebbezés hiányában e két, az ügy jogalapi megítélésének alapját képező szakkérdés (alperesi kockázatviselésből kizárt károk) tekintetében a másodfokú bíróságot kötötte az elsőfokú ítélet indokolásából következő álláspont, amely szerint a csapadékvíz-elvezetési hiányosságok, valamint az épület nem megfelelő alapozása miatt sem állapítható meg az alperes szolgáltatási kötelezettsége. Az elsőfokú bíróság e bizonyított tényeken alapuló következtetései körében nem volt helye az elsőfokú ítélet felülbírálatának.

[37] A másodfokú bíróság kizárólag az elsőfokú ítéletet helybenhagyó döntést hozhatott volna, függetlenül attól, hogy az abban foglaltakkal a T-idom szerelési hibájával kapcsolatban nem értett egyet. A T-idom szerelési hibáján kívül ugyanis két további, önálló károkat is alátámasztott a kirendelt szakértő szakvéleménye, az elsőfokú bíróság ezeket bizonyítottnak fogadta el, a felperes mindezt jogorvoslattal nem támadta. E bizonyított tényalapok miatt is a biztosítási szerződésből kizárt kockázati eseménynek, azaz kivitelezési hibából eredőnek minősül a káresemény, és ehhez bizonyítottsága miatt a másodfokú bíróság kötve volt.

[38] A másodfokú bíróság tévesen, a jogszabállyal és a bírói gyakorlattal ellentétesen alkalmazta a bizonyítási érdekre [régi Pp. 164. § (1) bekezdés], a bizonyítási teherre és a sikertelen bizonyítás következményeire vonatkozó szabályokat [régi Pp. 3. § (3) bekezdés], továbbá a rendelkezésre álló bizonyítékokat is iratellenesen, okszerűtlenül értékelte [régi Pp. 206. § (1) bekezdés]. Tévesen, az anyagi jogszabályokat, így különösen a régi Ptk. 536. és 553. §-át, az irányadó biztosítási szerződés szabályait is sértve foglalt állást a biztosítási esemény bekövetkezése és a kockázatviselésből kizárt esemény kérdéskörében.

[39] A biztosítási szerződés tartalmi szabályait meghatározó Otthonbiztosítás feltételeinek C) fejezete határozza meg a vezetékes vízkár biztosítási esemény fogalmát, az N) fejezete pedig az általános, minden veszélynemre kiterjedő, az alperes kockázatviseléséből kizárt eseményként rögzíti, hogy a biztosítás nem terjed ki olyan kárra, amely gyártási, technológiai hibára (pl. hibás kivitelezés, tervezési hiányosság, stb.) vezethető vissza.” A kizárások – mint a biztosítási esemény-fogalom negatív elemeinek – hiányában, vagy a kizárások nem megfelelő alkalmazása/értelmezése esetén, önmagában a biztosítási esemény-fogalom pozitív elemeinek roppant tág meghatározása miatt a biztosító olyan mennyiségű és mértékű kockázatot felelne, amely biztosításmatematikai módszerekkel eleve nem is lenne kezelhető, az ilyen kockázatvállalás díja be nem árazható, illetve meg nem fizethető. A hivatkozott kizárási ok jelen esetben a biztosítási esemény meghatározásának olyan módon képezi tartalmi részét, hogy az nem épül bele a vezetékes vízkár biztosítási eseménynek a biztosítási feltételek 11. oldalán, a C) fejezetben meghatározott fogalmába, attól elkülönülten helyezkedik el. A kivitelezési, technológiai, stb. hiányosságra vonatkozó kizárás azonban ettől még a biztosítási esemény fogalmának része, annak negatív meghatározásaként.

[40] A per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el [régi Pp. 164. § (1) bekezdés]. A biztosítási szerződésben meghatározottnak mindenben megfelelő vezetékes vízkár biztosítási esemény bekövetkezésének tényalapjai tekintetében a bizonyítás a felperesnek áll érdekében, azt neki kell bizonyítania. A biztosítási feltételek N) fejezetében szereplő kizárással az alperes a biztosítási események tárgyi terjedelmét korlátozta, aminek a régi Ptk. 200. § (1) bekezdése alapján nem volt akadálya. A bizonyítási teher általános szabálya alapján az alperes bizonyíthatta, hogy a bekövetkezett káreseményt az általános kizárásként meghatározott kivitelezési, technológiai hiányosság okozta.

[41] Az alperes álláspontja szerint az általa szolgáltatott bizonyítékok (az általa felkért magánszakértő véleménye, a perben kirendelt szakértők) a kizárási okok alapját jelentő, a perben releváns műszaki szakkérdésekben egyaránt az alperesi álláspontot alátámasztó megállapításokat tettek. Egyöntetűen, a szakvéleményekkel szemben elvárható valószínűség legmagasabb fokán alátámasztották, hogy a káresemény bekövetkezése három, önmagában külön-külön is ilyen károkra előidéző okra vezethető vissza: 1.) a nyomóvezeték (T-idom) szerelési hibája, 2.) a csapadékvíz-elvezetés (ereszcsatorna) szakszerűtlen kialakítása, 3.) az épület konyhai és tornác részénél az alapozás nem megfelelő mélysége. Mindhárom egyaránt a biztosítási szerződés N) fejezete szerinti, kockázatviselésből kizárt kártényezőnek, kivitelezési hibának minősül. Alappal állította tehát a biztosítási esemény bekövetkezésének hiányát, mert bizonyította, hogy a kockázatkizárás több tényező miatt is fennáll.

[42] A másodfokú bíróság a T-idom szerelési hibája kapcsán tévesen, a bizonyítékok okszerűtlen értékelésével jutott arra a következtetésre, hogy azt az alperes nem bizonyította. A másodfokú bíróság kizárólag a T-idom szerelési hibája kapcsán jutott az elsőfokú bíróságétól eltérő következtetésre, de a kizárások körébe tartozó egyéb tényalapok tekintetében nem. A közbenső ítéleti döntés, ami kizárólag a T-idom hibás szerelése körében állította a bizonyítás sikertelenségét, ezt nem értékelhette volna alperes hátrányára a jogalapi kérdések tényalapjainak teljes körére (így az alapozás és a csapadékvíz-elvezetés

hiányosságaira is) kiterjedően. Hivatkozott arra, hogy az épület nyomóvezetékén elhelyezett T-idomot, az épület csapadékvíz-elvezetését, valamint az épület alapozását műszakilag nem megfelelő módon, azaz hibásan készítették el, valósították meg, amely okok mindegyike a káreseményhez vezetett, és amely káresemény ezáltal nem minősül biztosítási eseménynek, az alperes a kockázatviseléséből kizárt.

[43] Jogsabálysértőnek tartotta a másodfokú bíróság bizonyítékértékelését is, mert a bizonyítási érdek és a bizonyítási teher szabályait sértő módon, a perben rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűtlenül értékelve, különleges szakértelmet igénylő kérdésben egyoldalúan a felperes és az általa megbízott második magánszakértő szakvéleménye javára foglalt állást, és tett indokolatlan különbséget az alperesi álláspont és az azt alátámasztó többi szakvélemény rovására.

[44] A másodfokú ítélet azt emelte ki a felperes által megbízott második magánszakértő javára, hogy a káresemény helyének megtekintésével, az ott szerzett tapasztalatai alapján rögzített adatokból levont következtetéssel készített magánszakértői véleményt, és tett tanúvallomást. Ez azonban a perben eljáró összes többi szakértőre, magánszakértőre is igaz, mindannyian a káresemény helyének és a T-idomnak a megtekintésével, az ezekből szerzett tapasztalataik alapján rögzített adatokból levont következtetéssel készítették szakértői véleményeket és tettek tanúvallomást, illetőleg szakértői szóbeli nyilatkozatokat a bíróságon.

[45] A másodfokú közbenső ítélet részletesen ismertette a felperes által felkért második magánszakértőnek a T-idom egyik gumitömítése „anyagfáradására” vonatkozó okfejtését, kizárólag a 2021. január 29-én megtartott tárgyaláson elhangzottak szerint. Az alperes kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság nem a bizonyítékok összességét, a perben első fokon lefolytatott széleskörű bizonyítás eredményének teljes egészét értékelve, hanem a támadott ítélet indokolásából megállapíthatóan kizárólag a 2021. január 29-i tárgyaláson elhangzottakat értékelve hozta meg érdemi döntését. Hangsúlyozta, hogy a perben rendelkezésre álló összes írásbeli és szóbeli szakvélemény feltételes módon, valószínűségi kategóriában fogalmazott. Az, hogy felperes által megbízott második magánszakértő az anyagfáradásra vonatkozó feltételezéseit a tárgyaláson helyenként határozottan, 100%-ban vagy hasonló kijelentésekkel állította, ez még nem emeli a valószínűség magasabb szintjére a másik három igazságügyi szakértő megállapításainál.

[46] A lefolytatott bizonyítás alapján az állapítható meg, hogy a felperes által megbízott második magánszakértő által említett karomnyomok keletkezési idejét nem lehet tudni, azok a T-idom kiszerezésekor is keletkezhetnek, így a gyalulási nyomok hiánya nem bizonyítja, hogy a szorítógyűrűk karmai eredetileg megfelelően voltak meghúzva. Másrészt egy T-idom szerelésénél nemcsak az jelent szerelési hibát, ha a karmokat nem húzzák meg, és ezért a cső vége kicsúszik, hanem az is, ha a csövet nem nyomják túl a gumigyűrűn, vagy azon túlnyomják, de nem nyomják be ütközésig, hiszen ilyenkor a gumitömítés nem tudja betölteni a szerepét, elmozdul, ami szivárgáshoz, csepegéshez, majd a víz folyásához vezet.

[47] A felperes a feltárásról nem értesítette az alperest, ezért ezeket a körülményeket nem ellenőrizhette. A felperes által megbízott második magánszakértőnek arra vonatkozó „határozott” állítása, hogy a cső a gumigyűrűn túl volt nyomva, minden alap nélküli feltételezés, mert ahogy a többi szakértő, úgy ezt a felperes magánszakértője sem tudhatja, ahogy nem is támasztotta alá semmivel. A gumigyűrű elfáradására vonatkozó érvelés kapcsán sem látott az alperes bizonyítékot. A felperes által megbízott második magánszakértő a 2021. január 29-i tárgyaláson tapintás útján tette azt a megállapítását, amely szerint az egyik gyűrű durvább. Ez bizonyítékként aligha értékelhető.

[48] A Kúria több döntésében kifejtette, hogy a felülvizsgálati eljárásban felülmérlegelésnek, a bizonyítékok ismételt egybevetésének és értékelésének van helye a bizonyítékok okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése esetén (BH

1999.44.). Az minősíthető okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálati kérelemmel támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (BH 2013. 119.). Alperesi álláspont szerint a felülmérlegelés feltételei fennállnak. A másodfokú bíróság a felperes által megbízott második magánszakértő feltételezéseken alapuló, semmivel sem alátámasztott szakvéleményére alapozta az ítéletét az alperes által felkért magánszakértő és a perben kirendelt két szakértő véleménye ellenében. A T-idom szerelési hibája a valószínűségnek sokkal magasabb szintjén mérlegelhető a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, mint a gumigyűrű anyagfáradása.

[49] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályában fenntartását kérte, mert azt megalapozottnak és a törvényi követelményeknek megfelelőnek tartotta.

[50] Álláspontja szerint az NSZKK szakvéleménye a legalapvetőbb szakmai követelményeknek sem felelt meg. A szakértője arra sem vette a fáradságot, hogy a hiba okaként megjelölt T-idomot szétszerelje, szakértői módszerekkel megvizsgálja, a tárgyaláson történt szétszerelés során szembesült azzal a ténnyel, hogy a T-idomból nem hiányzik egyetlenegy tömítőgyűrű sem. Egy másik megállapítása az volt, hogy az ereszcsonna szerelése miatt négy törésponttal folyik a víz a lefolyóig, és nagyobb esőzésekkor a víz átbukhat a csatornán, és áztathatja a falazat tövét, ami okozhatta az épület megsüllyedését. Ezt a szakértői hozzá nem értés körébe sorolta, mert valamennyi szakértő megállapította, hogy a T-idom elhelyezkedésétől az utcafront irányába az épület déli irányú falazata alatt üreg alakult ki, amelyet a T-idomból származó víz mosott ki, és ezen vízmosás okozta az épület megrokkánását, „előrebukását”. Laikus számára is nyilvánvaló, hogy a csatornából kibukó víz földalatti üreget fizikailag képtelen kialakítani, az legfeljebb a kibukás helyén árkot képezhet, de földalatti üreget nem.

[51] Hangsúlyozta, hogy az általa megbízott második szakértő az első, aki megvizsgálta a T-idomot és azokat a csöveket, amelyekre a T-idom korábban fel volt szerelve. Ő volt az, aki elsőként rögzítette a T-idomon található szorítógyűrű nyomokat, és megállapította, hogy a csövégeken nem találhatóak úgynevezett „gyalulásra utaló nyomok”, ami azt támasztaná alá, hogy a T-idom lenyomódott a csőről, és e szerint nem történt szerelési hiba. Egyébként is képtelenségnek minősítette egy húsz évvel korábbi szerelés hibájára való hivatkozást.

[52] Az elsőfokú bíróság is megállapította, hogy a megkötött biztosítási szerződés kiterjed a felperesi ingatlanra, fellebbezés nem volt, így e tekintetben már az elsőfokú ítélet jogerőre emelkedett.

A Kúria döntése és jogi indokai

[53] A felülvizsgálati kérelem a következők szerint nem alapos.

[54] A régi Pp. 270. § (2) bekezdése értelmében a jogerős ítélet felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni. E törvényi rendelkezés előírja, hogy a felülvizsgálati kérelemben elő kell adni – a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett –, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. A

felülvizsgálat rendkívüli perorvoslati jellegéből következik, hogy a Kúria kizárólag a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél által megjelölt és tartalmában kifejtett anyagi és/vagy eljárásjogi jogszabálysértéseket vizsgálhatja. A felülvizsgálati kérelem határozza meg a felülbírálat tartalmi és perjogi kereteit [régi Pp. 275. § (2) bekezdés, 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3., 4.].

[55] A régi Pp. 275. § (3) és (4) bekezdése szerint eljárási szabálysértés csak akkor alapozza meg a felülvizsgálatot, ha az az ügy érdemére kihatott.

[56] A régi Pp. 3. § (3) bekezdése a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátásának terhéről szól, és arról, hogy e tárgyban a bíróságnak tájékoztatási kötelezettsége van. Az ítélet hatályon kívül helyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2014. (VI. 30.) PK vélemény 5. pontja szerint a régi Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettség megsértése önmagában nem szolgálhat alapul a hatályon kívül helyezésre; ezt csak a konkrét eljárásjogi szabályok sérelme alapozhatja meg.

[57] A régi Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályoknak és a kialakult gyakorlatnak megfelelő tájékoztatást a bizonyítási teher tárgyában nem adott. Megállapítható viszont az is, hogy a peres felek az őket terhelő bizonyítási kötelezettséggel tisztában voltak, bizonyítási indítványukat megtették, és az elsőfokú bíróság a felek által felajánlott bizonyítási indítványokat teljesítette. A felülvizsgálati kérelem sem tartalmaz arra vonatkozó levezetést, hogy melyik, az alperes álláspontja szerint indokolt bizonyítás maradt el a szükséges tájékoztatás hiányában.

[58] További megsértett eljárási rendelkezésként hivatkozott az alperes a régi Pp. 206. § (1) bekezdésére, amely szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el. Alapvetően azt sérelmezte, hogy a jogerős ítélet a tanúként kihallgatott, a felperes által megbízott második magánszakértő előadásán alapul.

[59] A bizonyítékok mérlegelése során abból kell kiindulni, hogy az elsőfokú bíróság az NSZKK-t rendelte ki szakértőként, és az eljárt szakértőt a tárgyaláson meghallgatta. A felperes a szakértő véleményét nem fogadta el, mert tagadta a vízvezeték T-idom részével kapcsolatos szerelési hibára, az ereszcsontra kialakítási módjára és az alapozás hiányosságára vonatkozó megállapítást, és hogy e két utóbbi is közrehatott volna a káreseményben. Többször kérte új szakértő kirendelését, és az elsőfokú bíróság az indítványnak eleget tett.

[60] A régi Pp. 182. § (3) bekezdése értelmében ha a szakvélemény homályos, hiányos, önmagával vagy más szakértő véleményével, illetve a bizonyított tényekkel ellentétben állónak látszik, vagy helyességéhez egyébként nyomatékos kétség fér, a szakértő köteles a bíróság felhívására a szükséges felvilágosítást megadni. A fél erre irányuló indítványa alapján a bíróság más szakértőt rendelhet ki. Abból, hogy az elsőfokú bíróság kirendelte a második szakértőt, az következik, hogy aggályosnak minősítette az NSZKK szakértői véleményét. Az

új szakértő kirendelése folytán aggályosnak minősülő szakértői véleményt a jogerős ítélet rekesztette ki a bizonyítékok köréből, és ez a döntése helyes volt.

[61] A jogerős ítélet a vízvezeték meghibásodásával kapcsolatban nem pusztán a tanúként kihallgatott, a felperes által megbízott magánszakértő előadásán alapult, hanem azon is, hogy a bíróság által kirendelt második szakértő sem zárta ki a T-idom tömítőgyűrűjének anyaghibáját, és azt, hogy a káresemény a felperes által megbízott magánszakértő által adott leírás szerint is megtörténhetett. Ide tartozik, hogy valójában a perben eljáró valamennyi igazságügyi szakértő és tanúként kihallgatott magánszakértő a káresemény kiváltó okáról feltételes módon nyilatkozott, azaz feltételezést közölt.

[62] A felülvizsgálati eljárás keretében általában nem vizsgálható a bíróság mérlegelési körébe tartozó tényállás, és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A felülvizsgálati bíróság csak azt vizsgálhatja, hogy az eljáró bíróság a mérlegelés körébe vont adatok és bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során nem jutott-e nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen következtetésre [BH 1996.506., Mfv.I.11.087/1995.]. A felülvizsgálati eljárás nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna; az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni [Pfv.I.21.474/2011. - BH 2013.119.II.].

[63] Mivel a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a T-idom anyagfáradása miatti vízszivárgás, majd vízfolyás mint a káreseményt előidéző okra vonatkozó következtetéssel szemben a rendelkezésre álló bizonyítékokból nem volt levezethető egy másik és csak egyfajta következtetés, a másodfokú bíróság tényállás-megállapítási és bizonyíték-mérlegelési tevékenysége nem volt nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen.

[64] Az NSZKK szakértői véleményének a bizonyítékok köréből történő kirekesztése folytán nem volt eljárási szabályt sértő, hogy a másodfokú bíróság e szakértői véleményben írt másik két körülménnyel (ereszcatorna kialakítási módja, alapozás hiányossága) nem foglalkozott, ez a döntés érdemét nem érintette. Nem sérült a régi Pp. 213. § (1) és (3) bekezdése.

[65] A biztosítási szerződésen alapuló szolgáltatásra vonatkozó igény esetén a felperest terheli a biztosítási esemény bekövetkezésének bizonyítása. Ezt a felperes teljesítette. A biztosítási esemény fogalmának, bár negatív módon, de része a kizáró ok is. A biztosítási feltételek N) fejezete szerint a biztosítás nem terjed ki olyan kárra, amely gyártási, technológiai hibára (pl. hibás kivitelezés, tervezési hiányosság) vezethető vissza. A biztosítási feltételek szerint a kizárások (mentesülések) valóságnak megfelelő voltát annak kell bizonyítani, aki azokra hivatkozik. Mivel a kizáró ok fennállására az alperes hivatkozott, annak bizonyítása őt terhelte. A szerelési, kivitelezési hiba kizáró ok fennállását a másodfokú bíróság által az előbbieken kifejtettek szerint a bizonyítékok jogszerű mérlegelése eredményeként megállapított tényállás nem támasztotta alá, ezért az alperest a vezetékes vízkár biztosítási esemény miatt szolgáltatási kötelezettség terheli.

Záró rész

[66] A felperes oldalán felmerült képviseleti költséget az alperes a régi Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 78. § (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni, aminek mértékét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés *b)* pontja, (5) és (6) bekezdése alapján határozta meg, minthogy a felperes nem csatolt az ügyvédi munkadíjra vonatkozó megállapodást. A Kúria figyelemmel arra, hogy az ügyben tárgyalást nem kellett tartani, ezzel is összefüggésben a kifejtett tevékenységre tekintettel az ügyvédi munkadíjat e rendelet alapján mérsékelte.

[67] A közbenső ítélet ellen a régi Pp. 271. § (1) bekezdés *e)* pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

Budapest, 2022. szeptember 21.

Dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke Dr. Madarász Anna s.k. előadó bíró Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró